

Fremsat den 26. januar 2021 af Kristian Hegaard (RV) og Sofie Carsten Nielsen (RV)

Forslag til folketingsbeslutning om udvidelse af området for ydelse af tortgodtgørelse

Folketinget pålægger regeringen i indeværende folketingsår at fremsætte et lovforslag, som udvider anvendelsesområdet for reglerne i erstatningsansvarslovens § 26, stk. 1, om godtgørelse for tort, således at en godtgørelse for tort i sager om digitale krænkelse indbetales til en nyoprettet offerfond for digitale krænkelse i de tilfælde, hvor forurettede allerede er tilkendt godtgørelse fra andre dømte i samme sagskompleks, som anses for at kompensere for den samlede

tort. Herudover skal eventuelle fremtidige sager, hvor der sker deling af allerede udbredt materiale i erstatningsretlig sammenhæng, anses som en ny forbrydelse, som dermed giver forurettede ret til godtgørelse for tort på ny. Endelig skal straffen for digitale krænkelse tillægges en bøde på 1.000 kr. i bøde ved dom, der skal indbetales til den foreslåede offerfond. Lovforslaget skal senest træde i kraft i indeværende folketingssamling.

Bemærkninger til forslaget

Højesteret har ved dom af 12. august 2020 (BS-14031/2020-HJR) vedrørende deling af pornografisk materiale stadfæstet, at der efter erstatningsansvarslovens § 26, stk. 1, er tale om, at tiltalte C retsstridigt har krænket forurettedes B's og A's ære og person. Ved udmåling af godtgørelse for tort fremgår det af Højesterets dom af 11. januar 2019, som er en del af sagskomplekset vedrørende den såkaldte umbrellasag, at der i sådanne fremtidige sager bl.a. må tages hensyn til de godtgørelser, der allerede måtte være tilkendt de forurettede i samme sagskompleks.

Krænkelserne af de forurettede A's og B's ære og person i den foreliggende sag bestod i, at tiltalte C havde videresendt videosekvenser »F1« fire gange og videosekvenser »F2« to gange til i alt fire personer. I den anledning var C efter erstatningsansvarslovens § 26, stk. 1, dømt af byretten til at betale godtgørelse til B på 8.000 kr. og til A på 1.000 kr. Østre Landsret nedsatte imidlertid med henvisning til Højesterets dom af 11. januar 2019 beløbet for tortgodtgørelse til 2.500 kr. til B og til 500 kr. til A. Dommen blev anket til Højesteret, som alene vurderede spørgsmålet om C's udbetaling af godtgørelse for tort. Det fremgår af dommen af 12. august 2020 fra Højesteret, at der er fremlagt 36 endelige domme i umbrellasagskomplekset, og at B i disse sager samlet er tilkendt 230.000 kr. og A samlet er tilkendt 43.500 kr. Erstatningsnævnet har derudover tilkendt B og A henholdsvis 30.000 kr. og 10.000 kr. Højesteret lagde således til grund, at B mindst er tilkendt 260.000 kr., og at A mindst er tilkendt 53.500 kr., og disse beløb blev sammenholdt med niveauet for, hvad der typisk tilkendes i sager om voldtægt. Højesteret tiltrådte, at tiltalte C havde krænket A's og B's ære og person, men frifandt tiltalte for påstanden om betaling af godtgørelse for tort, idet Højesteret fandt, at allerede tilkendte godtgørelser må anses for at kompensere for den samlede tort. Højesteret bemærkede, at retten er opmærksom på, at konsekvensen af afgørelsen er, at der også i andre sager vil være personer, der ikke skal betale godtgørelse for tort, selv om de har krænket A' og B's ære og person, men i mangel af en særlig godtgørelsesordning for sager som de foreliggende må sådanne tilfældige forskelle imidlertid anses for uundgåelige.

Gældende regler

Som reglerne er i dag, er det således afgørende for udbetaling af godtgørelse for tort, om offeret tidligere er tilkendt godtgørelser i andre sager i samme sagskompleks. Hvis den godtgørelse, som offeret allerede er blevet tilkendt, i alt har en sådan størrelse, at det anses for at kompensere den samlede tort, som offeret lider i anledning af kränkelsen, f.eks. deling af videoer, så er der ikke grundlag for påstand om betaling af godtgørelse for tort.

Indhold af forslaget

Dette beslutningsforslag fremsættes i direkte forlængelse

af, at konsekvensen af afgørelsen fra Højesteret i august 2020 er, at der i samme sagskompleks vil være personer, der ikke kan idømmes at betale godtgørelse for tort, selv om disse personer på samme vis som de allerede dømte har krænket de forurettedes ære og person.

Som følge heraf påpeger forslagsstillerne, at beslutningsforslaget fremsættes med henblik på en ændring af anvendelsesområdet for ydelse af tortgodtgørelse for digitale krænkelser, således at den dømte skal betale godtgørelse uafhængigt af, om den forurettede tidligere har modtaget godtgørelse i samme sagskompleks. Hvis offeret allerede har modtaget godtgørelse i et efter praksis acceptabelt niveau, skal godtgørelsen i stedet indbetales til en offerfond for digitale krænkelser, som forslagsstillerne foreslår oprettet til formålet. Endelig skal straffen for digitale krænkelser tillægges en bøde på 1.000 kr. i bøde ved dom, der skal indbetales til den foreslåede offerfond. Forslaget har således udelukkende til hensigt at ændre på reglerne for tortgodtgørelse, idet udbredelse af pornografisk materiale er strafbart som hidtil.

Derudover er formålet med forslaget at fastslå, at eventuelle fremtidige sager, hvor allerede udbredt pornografisk materiale videresendes igen, vil blive opfattet som en ny forbrydelse rettet mod forurettede, og domstolene vil individuelt og uafhængig af eventuelle tidligere tilkendte godtgørelser skulle tage stilling til udbetaling af tortgodtgørelse efter erstatningsansvarslovens § 26, stk. 1.

Opsummerende skal dette forslag sikre, at:

- Den krænkende part, som medvirker til udbredelse af pornografisk materiale, skal betale godtgørelse af tort, uanset om forurettede allerede har opnået godtgørelse i andre sager. Det er efter forslagsstillerens opfattelse urimeligt, at den krænkende part ikke skal betale erstatning for den strafbare handling, alene fordi forurettede tidligere har modtaget godtgørelse. Derfor fremhæver forslagsstilleren, at krænkeren i stedet skal betale godtgørelse for tort til en offerfond for digitale krænkelser, hvis det af domstolene vurderes, at forurettede tidligere har modtaget godtgørelse af en sådan størrelse, som anses for at kompensere for den samlede tort. Fondens midler skal anvendes til at forebygge digitale krænkelser.
- Fremtidige videreudbredelser af samme videoer og billeder anses som værende en ny bølge af delinger, og det skal opfattes som en ny forbrydelse rettet mod forurettede. Dermed skal der skabes klar og utvetydig mulighed for, at den forurettede kan tilkendes godtgørelse for dette forhold, uagtet om der tidligere er tilkendt tortgodtgørelser i samme sag.
- Straffen for digitale krænkelser skal desuden tillægges en bøde på 1.000 kr. i bøde ved dom, der skal indbetales til den foreslåede offerfond.

Forslagsstillerne finder, at der er behov for snarest at ænd-

re på den urimelige situation, at gerningsmænd for samme forbrydelse ikke nødvendigvis kan idømmes samme krav om betaling af tortgodtgørelse, men at det kan afhænge af, hvilke sager anklagemyndigheden først har rejst, og hvor hurtigt sagerne er blevet berammet. Derfor finder forslags-

stillingerne, at lovens anvendelsesområde snarest skal ændres, og foreslår, at lovforslaget senest skal træde i kraft i indeværende folketingssamling.

Skriftlig fremsættelse

Kristian Hegaard (RV):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om udvidelse af området for ydelse af tortgodtgørelse.

(Beslutningsforslag nr. B 129)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.